

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de controle van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van Harlindis en Relindis E.G.S.1 te Maaseik

Hoofdstructuur	SO
Pedagogische eenheid	107672-127647-111823-127671
Instellingsnummer	107672
Instelling	Harlindis en Relindis E.G.S.1
Directeur	Koen BAERTS
Adres	Eerste Straat 19 - 3680 MAASEIK
Telefoon	089-56.32.32
Fax	089-56.30.77
e-mail	koen.baerts@kasomk.be
Website/URL	http://www.kasomk.be/egs1
Bestuur van de instelling	971101 - KaSO Maaseik-Kinrooi te MAASEIK
Adres	Sint-Jansberg 39 - 3680 MAASEIK
Scholengemeenschap/Consortium	113423 - SGKSO Harlindis en Relindis te MAASEIK
Adres	Sint-Jansberg 39 - 3680 MAASEIK
CLB	114851 - Vrij CLB Maasland te MAASMECHELEN
Adres	Deken Bernardstraat 4 - 3630 MAASMECHELEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	10/05/2012, 11/05/2012, 14/05/2012, 15/05/2012, 16/05/2012
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	16/05/2012
Datum bespreking verslag met de instelling	12/06/2012
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Leander Froidcoeur en Chris Van Woensel
Teamleden	Hubert Van Tendeloo Jurgen Hus Vera Timmers

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. RELEVANTE KENMERKEN	4
2. FOCUS VAN DE CONTROLE	4
3. ASPECTEN VAN HET WELZIJNSBELEID	4
3.1 Organisatie	4
3.2 Veiligheid van de leer- en werkomgeving	6
3.3 Gezondheid en hygiëne	7
3.4 Milieu	8
4. STERKTES EN ZWAKTES	9
4.1 Relevante aspecten die de instelling kan verbeteren	9
4.2 Relevante aspecten die de instelling moet verbeteren	9
5. ADVIES	10
6. REGELING VOOR HET VERVOLG	10

INLEIDING

Van 10/05/2012 tot en met 16/05/2012 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen.

Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.

Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne afzonderlijk van de doorlichting uit te voeren.

Tijdens deze controle voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de aspecten inzake het welzijnsbeleid van de instelling die onderzocht worden.

Het verslag eindigt met het advies en de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het verslag van de controle bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- gunstig beperkt in de tijd;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

1. RELEVANTE KENMERKEN

Contextuele kenmerken

- De welzijnscontrole betreft vier administratieve eerstegraadsscholen met volgende schoolnummers:
 - EGS 1 107672;
 - EGS 2 127647;
 - EGS 3 111823;
 - EGS 4 127671.
- De vier scholen organiseren hun onderwijs schooloverstijgend op drie vestigingsplaatsen, soms met een overlappend studieaanbod.
- De scholengemeenschap heeft een centrale gemeenschappelijke interne dienst, met verschillende onderafdelingen. Het welzijnsbeleid van EGS 1 (107672) en EGS 2 (127647) wordt momenteel schooloverstijgend georganiseerd met het College Heilig Kruis – Sint-Ursula A en College Heilig Kruis – Sint-Ursula B. Het welzijnsbeleid van EGS 3 (111823) en EGS 4 (127671) wordt momenteel schooloverstijgend georganiseerd met het Harlindis en Relindis Instituut H. Graf. Binnen afzienbare tijd zal één gemeenschappelijk comité worden opgericht.
- De dienst onderhoud en infrastructuur behartigt een aantal activiteiten in het kader van veiligheid en welzijn
- De vier eerstegraadsscholen van de Katholieke Scholengemeenschap Harlindis en Relindis Maaseik profileren zich als één eerstegraadsschool.
- Op de vestigingen zijn bouwprojecten en/of renovaties in de toekomst gepland.

2. FOCUS VAN DE CONTROLE

Aspecten van het welzijnsbeleid die in aanmerking kwamen voor onderzoek:

Organisatie van het welzijnsbeleid	Ja
Veiligheid van de leer- en werkomgeving	Ja
Gezondheid en hygiëne	Ja
Milieu	Ja

3. ASPECTEN VAN HET WELZIJSBELEID

3.1 Organisatie

3.1.1 *Het bestuur van de instelling*

Het welzijnsbeleid vertoont hiaten die tijdelijk nog aanvaardbaar zijn.

Toelichting:

Het welzijnsbeleid (WZB) wordt aangestuurd vanuit een centrale dienst preventie en bescherming op het werk (PBW) op het niveau van de scholengemeenschap.

De samenwerking tussen de overkoepelende diensten - de dienst PBW, de aankoopdienst en de dienst 'gebouwen, onderhoud en infrastructuur' - is zodanig georganiseerd dat de controle over een aantal aspecten van veiligheid en welzijn gedeeltelijk verloren gaat. Vooral de communicatie tussen de diensten verloopt onvoldoende vlot, zodat hun complementariteit onvoldoende wordt benut als hefboom tot kwaliteitswinst.

De jaaractieplannen (JAP) en het globaal preventieplan (GPP) bevatten weinig concrete gegevens. Beide instrumenten zijn onvoldoende op elkaar afgestemd en dragen daardoor onvoldoende bij tot

de uitbouw van een efficiënt werkend dynamisch risicobeheersingssysteem (DRS) op school- of campusniveau.

Het GPP wordt op niveau van de scholengemeenschap opgemaakt. Het document is veeleer een opsomming van doelen en intenties van het beleid, dan een overzichtelijk planningsinstrument dat operationele doelstellingen op korte en langere termijn bevat.

In het GPP en JAP zijn nauwelijks opmerkingen van externe keuringsorganismen of vaststellingen van de interne diensten PBW opgenomen. Een termijnplanning, een overzicht van al dan niet gerealiseerde herstellings- en verbeteringswerken, kostenramingen, ... zijn er doorgaans evenmin in terug te vinden. De budgetten zijn in een beperkt aantal rubrieken opgenomen. Voor grotere bouw- en renovatiewerken zijn overzichten met de beschikbare middelen uitgewerkt.

De documenten JAP en GPP bevatten onvoldoende relevante of gedetailleerde informatie om optimaal bij te dragen tot het beheersen van veiligheids- en welzijnsrisico's.

3.1.2 *Comité¹*

Het comité preventie en bescherming op het werk/ander overlegorgaan voert de wettelijk voorziene opdrachten gedeeltelijk uit.

Toelichting:

De afbakening en de goedkeuring van de prestaties van de preventieadviseur door het comité PBW kan niet worden aangetoond. Er is enkel een organogram van de interne dienst waarin de tijdbesteding van de preventieadviseur(s) wordt vermeld.

Door de specifieke organisatiestructuur van de interne dienst PBW, de aankoopdienst en de dienst gebouwen, onderhoud en infrastructuur (zie 1.1) op niveau van de scholengemeenschap vervaagt het informatierecht van het comité PBW over het aankoopbeleid, de uitvoering van het JAP, de inhoud van het GPP en de verslagen van de externe diensten. Het uitbrengen van adviezen en het formuleren van voorstellen blijft hierdoor te beperkt.

3.1.3 *Interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (PBW)*

De toepassing van de regelgeving met betrekking tot de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk vertoont hiaten die tijdelijk nog aanvaardbaar zijn.

Toelichting:

De interne dienst PBW heeft onvoldoende zicht op alle aspecten van veiligheid en welzijn op de campus. Dat is deels te wijten aan een te gedifferentieerde taakverdeling tussen de overkoepelende en lokale preventieadviseurs en het toekennen van overlappende bevoegdheden aan de dienst gebouwen, onderhoud en infrastructuur.

Voor specifieke toestellen en werksituaties in de school worden niet systematisch risicoanalyses opgesteld. Er kan niet worden aangetoond dat de risicoanalyses worden geraadpleegd bij het opmaken van het JAP en het GPP. De vaststellingen van de jaarlijkse rondgangen van de interne en externe diensten zijn niet altijd herkenbaar in het JAP en/of GPP opgenomen.

3.1.4 *Samenwerking met externe dienst voor preventie en bescherming op het werk (PBW)*

De externe dienst preventie en bescherming op het werk is voldoende complementair met de interne dienst.

Toelichting:

De interventies van de externe dienst zijn onvoldoende opgenomen in de jaaractieplannen.

¹ Comité: het comité preventie en bescherming op het werk of een ander overlegorgaan (overlegcomité, personeelsvergadering, werkgroep ...) dat – in die gevallen waar het wettelijk mogelijk is – de taken van het comité preventie en bescherming op het werk op zich neemt.

3.1.5 Aankoop- en indienststellingsbeleid

De interne preventiedienst wordt betrokken bij het aankoop- en indienststellingsbeleid maar er zijn nog hiaten die tijdelijk aanvaardbaar zijn.

Toelichting:

Door de specifieke organisatiestructuur op niveau van de scholengemeenschap (zie 1.1) wordt de preventieadviseur niet systematisch betrokken bij de bestelling, de aankoop en de indienststelling van toestellen en machines. Er is geen procesflow, van de intentieverklaring tot de indienststelling, uitgeschreven.

3.2 Veiligheid van de leer- en werkomgeving

3.2.1 Bewoonbaarheid

Gebouwen, lokalen en/of hun inrichting vertonen tekorten met betrekking tot comfort en/of veiligheid die tijdelijk aanvaardbaar zijn en/of er wordt voldoende gevolg gegeven aan klachten.

Toelichting:

De leslokalen in de kelderverdieping hebben onvoldoende natuurlijke verlichting en verluchting. Hierdoor zijn ze niet meer geschikt voor onderwijs.

De verlichtingsarmaturen in de meeste klassen voldoen niet meer aan de comfort- en veiligheidsvoorwaarden.

Tijdelijk worden een aantal lessen georganiseerd in containerklassen.

Het onderhoud van de speelplaats kan beter, momenteel oogt ze vuil.

3.2.2 Veiligheid van het domein van de instelling

Op het domein van de instelling is er een direct risico op valgevaar, maar de tekorten zijn tijdelijk aanvaardbaar.

Toelichting:

De speelplaats is niet vrij van oneffenheden.

Leerlingen en personeel hebben nog niet de attitude verworven om het risico op valgevaar te beperken bij het gebruik van verlengsnoeren.

In de werkhuisen zijn de gevaarlijke zones onvoldoende afgeschermd.

3.2.3 Verkeersveiligheid

Het domein van de instelling en de onmiddellijke omgeving zijn voldoende verkeersveilig.

3.2.4 Brandveiligheid

De instelling beschikt niet over de wettelijk voorziene verslagen en keuringsattesten in verband met brandveiligheid.

Toelichting:

Het beleid kan voor de vestiging geen recent brandpreventieverslag voorleggen.

Volgens het verslag van een externe controle organisme voldoet de verwarmingsinstallatie niet meer. De school heeft nog geen initiatieven genomen om de tekorten weg te werken

De compartimentering van de stookruimte is niet optimaal.

De instelling bezit geen conformiteitsattest voor het stookoliereservoir, verdere exploitatie is niet toegelaten (verslag 27-10-2011).

3.2.5 *Evacuatie*

Uit het evaluatieverslag van de evacuatieoefeningen of uit het evacuatiescenario blijken nog enkele onvolkomenheden.

Toelichting:

Uit de evaluatieverslagen blijken nog een aantal onvolkomenheden.

3.2.6 *Veiligheid van de elektrische installatie(s) en liften*

De elektrische installatie(s) en/of de liften vertonen tekorten die tijdelijk aanvaardbaar zijn, maar maatregelen en/of verbeteracties zijn noodzakelijk.

Toelichting:

Het recent keuringsverslag van de elektrische laagspanningsinstallatie door een erkend controleorganisme (d.d. 12-10-2007) is gunstig.

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat elektrische zekeringkasten niet waren afgesloten.

3.2.7 *Veiligheid van toestellen²*

Essentiële veiligheidsinstructies met betrekking tot het gebruik van toestellen zijn meestal niet schriftelijk voorhanden en/of de gangbare beveiliging ontbreekt of is niet functioneel.

Toelichting:

Er is een procedure voor het buiten gebruik stellen van toestellen en machines, maar deze wordt niet geïmplementeerd door het personeel. Hierdoor kunnen buitengebruik gestelde apparaten nog steeds worden gebruikt.

Niet alle machines zijn voorzien van de nodige collectieve technische beschermingsmiddelen.

De machines en apparaten in de werkplaats van het onderhoudspersoneel voldoen niet aan de veiligheidsvoorwaarden.

In de werkhuizen zijn niet alle machines en apparaten verankerd.

Het veilig werken met apparaten en/of machines kan niet worden gegarandeerd, daar deze tussen de werkbanken staan. Een aantal apparaten is niet beveiligd.

De noodzakelijke beschermingsmiddelen worden niet altijd efficiënt gebruikt.

Een aantal apparaten in de vaklokalen techniek werden recent verankerd. In de vaklokalen techniek is er onvoldoende ruimte om veilig en ergonomisch te werken.

3.3 **Gezondheid en hygiëne**

3.3.1 *Sanitaire installaties*

De sanitaire installaties en toebehoren zijn niet conform de regelgeving.

Toelichting:

Er zijn onvoldoende urinoirs en toiletten voor de jongens. Het toezicht aan de toiletten tijdens de pauzes kan beter. Hoewel de toiletten éénmaal per dag worden gereinigd, vertonen sommige meisjes weinig respect voor de hygiëne in de toiletten. Waardoor de meisjestoiletten onvoldoende proper zijn.

² Toestellen: alles (apparaten, speeltuigen, installaties, machines, werkposten, gereedschappen, ...) wat mogelijk aanleiding kan geven tot een verhoogd risico voor personeel en/of leerlingen/cursisten.

3.3.2 EHBO

De instelling beschikt over de voorzieningen om EHBO te bieden, maar enkele aspecten kunnen nog worden geoptimaliseerd.

Toelichting:

Ongevallen en incidenten worden niet geïnteriseerd of geanalyseerd De uitrusting van het EHBO-lokaal is veeleer pover.

3.3.3 Rookverbod

De instelling doet voldoende inspanningen om rekening te houden met het rookverbod.

3.3.4 Voedingsmiddelenhygiëne

De voedingsmiddelenhygiëne voldoet aan de vigerende regelgeving.

3.4 Milieu

3.4.1 Omgaan met gevaarlijke producten

De manier waarop de instelling met gevaarlijke producten omgaat, vertoont tekorten die tijdelijk aanvaardbaar zijn.

Toelichting:

Het beleid beheerst de stroom van gevaarlijke producten niet.

De producten met gevaarlijke eigenschappen zijn niet altijd voorzien van een genormeerd etiket met de voorgeschreven informatie. De MSDS-fiche ontbreekt voor een aantal producten. Het gebruik en de opslag van gasflessen kan veiliger.

De chemicaliën zijn opgeslagen in een speciale kast in het vaklokaal.

De instelling bezit een geactualiseerd asbestbeheersplan. De asbestinventaris is echter nog niet geïnteriseerd door de arbeidsgeneesheer.

Hoewel de asbestinventaris "geen risico" vermeldt voor de isolatie van de warmwaterleiding in de kelder van de deel 'nieuwbouw', wordt dit toch opgenomen in de jaarlijkse controlelijst van de asbestsituatie. Ondanks opvolgingen werd tijdens de doorlichting vastgesteld dat de isolatie terug is beschadigd.

3.4.2 Zwembaden

Niet van toepassing

4. STERKTES EN ZWAKTES

4.1 Relevante aspecten die de instelling kan verbeteren

- De uitvoering van alle wettelijk voorziene taken en opdrachten door het comité PBW.
- De bewoonbaarheid.
- Het risico op valgevaar.
- De asbestinventaris laten viseren door de arbeidsgeneesheer.
- De netheid van de speelplaats.
- Het omgaan met gevaarlijke producten.

4.2 Relevante aspecten die de instelling moet verbeteren

- Tegen september 2014. De organisatiestructuur van het welzijnsbeleid op niveau van zowel de school- als de scholengemeenschap.
- Tegen september 2014. De werking, betrokkenheid en responsabilisering van de interne dienst PBW.
- Tegen september 2013. Het aankoop- en indienststellingsbeleid.
- Tegen september 2013. Beschikken over een recent brandpreventieverslag
- Tegen september 2013. De leslokalen in de kelderverdieping niet meer gebruiken voor onderwijs.
- Tegen september 2013. De stookruimte compartimenteren, ervoor zorgen dat de verwarmingsinstallatie voldoet en beschikken over een conformiteitattest voor het stookoliereservoir.
- Tegen september 2013. De veiligheid van de elektrische installatie bewaken.
- Tegen september 2013. De optimalisering van de veiligheid van bepaalde toestellen
- Tegen september 2014. Zorgen voor voldoende urinoirs en toiletten voor de jongens.

5. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies gunstig beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarden met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Relevante aspecten die de instelling moet verbeteren:

- Tegen september 2014. De organisatiestructuur van het welzijnsbeleid op niveau van zowel de school- als de scholengemeenschap.
- Tegen september 2014. De werking, betrokkenheid en responsabilisering van de interne dienst PBW.
- Tegen september 2013. Het aankoop- en indienststellingsbeleid.
- Tegen september 2013. Beschikken over een recent brandpreventieverslag
- Tegen september 2013. De leslokalen in de kelderverdieping niet meer gebruiken voor onderwijs.
- Tegen september 2013. De stookruimte compartimenteren, ervoor zorgen dat de verwarmingsinstallatie voldoet en beschikken over een conformiteitattest voor het stookoliereservoir.
- Tegen september 2013. De veiligheid van de elektrische installatie bewaken.
- Tegen september 2013. De optimalisering van de veiligheid van bepaalde toestellen
- Tegen september 2014. Zorgen voor voldoende urinoirs en toiletten voor de jongens.

6. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf 1 mei 2015 kunnen aantonen dat er voldoende geredieerd werd om de tekorten volgens de vooropgestelde termijnen weg te werken.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggevers

Leander Froidcoeur en Chris Van Woensel

Datum:

Voor kennisname namens de directie/het schoolbestuur:

Koen BAERT